

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 123/2014
13.03.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету осуђеног М.В., због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца осуђеног М.В., адвоката П.З., поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К бр.14/10 од 08.11.2010. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.985/11 од 12.09.2013. године, у седници већа одржаној дана 13.03.2014. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца осуђеног М.В., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Зрењанину К бр.14/10 од 08.11.2010. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.985/11 од 12.09.2013. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Зрењанину К бр.14/10 од 08.11.2010. године у ставу I окривљени М.В. оглашен је кривим због извршења кривичног дела злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 1. и 4. КЗ за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и због извршења кривичног дела злоупотребе овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 1. КЗ, за које му је утврђена казна затвора у трајању од једне године, па је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од две године и 6 месеци, у коју казну му је урачунато време које је провео у притвору од 21.06.2002. до 06.09.2002. године и од 13.06.2003. до 17.06.2003. године, а окривљени Ш.А. оглашен је кривим због извршења кривичног дела примања мита из члана 254. став 4. у вези става 1. КЗ за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од десет месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од две године не изврши ново кривично дело.

На основу члана 196. став 4. ЗКП окривљени М.В. и Ш.А. су ослобођени од плаћања трошкова кривичног поступка и одређено је да исти падају на терет буџетских средстава.

Истом пресудом, у ставу II окривљени М.В. на основу члана 355. тачка 2. ЗКП ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело пореске утаје из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, а оптужени Р.С. на основу члана 355. тачка 2. ЗКП ослобођен је оптужбе да је извршио кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 359. став 3. у вези става 4. и 1. КЗ и кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 242. став 4. у вези става 1. КЗ РС, јер није доказано да су починили кривична дела за која су оптужени. На основу члана 197. став 1. ЗКП одређено је да трошкови поступка оптуженог Р.С. падају на терет буџетских средстава.

Истом пресудом у ставу III према оптуженом В.М. на основу члана 354. став 3. ЗКП одбијена је оптужба да је извршио два кривична дела злоупотребе службеног положаја из члана 242. став 4. у вези става 1. КЗ РС и кривично дело давања мита из члана 255. став 4. у вези става 1. КЗ РС, јер је наступила застарелост кривичног гоњења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.985/11 од 12.09.2013. године поводом жалби Вишег јавног тужиоца у Зрењанину, браниоца окривљеног Ш.А., делимичним уважавањем жалби окривљеног М.В., која је изјављена лично и жалбе његовог браниоца и по службеној дужности преиначена је пресуда Вишег суда у Зрењанину К бр.14/10 од 08.11.2010. године у односу на окривљеног М.В. у ставу 1 тачка 1 у погледу постојања дела, тачка 2 због одлуке о казни, у односу на окривљеног Ш.А. у ставу 1 тачка 3 изреке пресуде у погледу постојања дела, тако што је Апелациони суд у Новом Саду донео пресуду којом је:

-према окривљеном М.В. на основу члана 354. тачка 3. ЗКП одбио оптужбу да је извршио кривично дело злоупотребе службеног положаја из члана 234. став 1. Закона о изменама и допунама Кривичног законика ("Службени гласник РС", број 121/2012 од 24.12.2012. године), јер је наступила застарелост кривичног гоњења, док је по службеној дужности у односу на кривично дело описано у ставу 1 тачка 2 изреке пресуде окривљеном М.В. због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 1. КЗ, за које је оглашен кривим том пресудом, изрекао условну осуду тако што му је утврдио казну затвора у трајању од једне године и одредио да се иста неће извршити уколико окривљени у року од три године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, док су жалбе окривљеног М.В., и његовог браниоца у преосталом делу и жалба јавног тужиоца изјављена због одлуке о казни као и жалба јавног тужиоца изјављена на ослобађајући део пресуде у односу на окривљеног М.В. због кривичног дела пореске утаје из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ описано у ставу II тачка 1 одбијене као неосноване;

-према окривљеном Ш.А. на основу члана 354. тачка 3. ЗКП одбијена је оптужба да је извршио кривично дело примање мита из члана 367. став 4. у вези става 1. КЗ, јер је наступила застарелост кривичног гоњења,

док је жалба Вишег јавног тужиоца изјављена у односу на окривљеног С.Р. у односу на кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези става 1. КЗ описано у ставу II тачка 2 изреке, пресуде која је измењена на претресу и кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 1. КЗ описано под ставом II тачка 3 изреке пресуде, измењене на претресу, одбијена као неоснована.

Против пресуде Вишег суда у Зрењанину К бр.14/10 од 08.11.2010. године и дела пресуде Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.985/11 од 12.09.2013. године којом је првостепена пресуда преиначена и окривљени М.В. оглашен кривим због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези тачке 1. КЗ са предлогом да Врховни касациони суд донесе пресуду којом се наведене пресуде у односу на осуђеног М.В. преиначавају у ослобађајуће, обзиром да дело за које је осуђен није кривично дело и да су пресуде донете уз постојање битних повреда одредаба кривичног поступка, јер оптужни акт није био сачињен у складу са законом с обзиром да је реч о делу са бланкетном диспозицијом, а у оптужном акту није наведен конкретан материјално правни пропис који је повређен.

Разматрајући захтев за заштиту законитости на седници већа одржаној сходно одредбама члана 486. и 487. ЗКП, Врховни касациони суд је нашао да је захтев изјављен од овлашћеног лица, благовремен и дозвољен.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу члана 488. став 1. ЗКП-а доставио јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој није обавештавао јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке. На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца осуђеног М.В. је неоснован.

У захтеву за заштиту законитости браниоца осуђеног М.В. наводи се да дело за које је М.В. осуђен није кривично дело чиме се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, која је према наводима захтева учињена на тај начин што се у побијаним пресудама стало на становиште да је пословање преко благајне недозвољени облик пословања, али није доказано да сама благајна представља робни односно вредносни фонд, а што представља битан елемент кривичног дела из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 1. ЗКП за које је М.В. оглашен кривим. Надаље, у захтеву се наводи да је кривично дело из члана 238. КЗ дело са бланкетном диспозицијом а да у оптужном акту, првостепеној и другостепеној пресуди није наведен конкретан материјално правни пропис који је повређен радњама осуђеног. У захтеву се наводи и да је Б. а.д. одобрен репрограм пореских обавеза и да је наведено предузеће извршило исправку коначног обрачуна пореза и акциза који обухвата цео период пословања који се наводи у побијаним пресудама, те да сходно члану 40. Закона о пореском пословању и

администрацији грешка или пропуст у првобитној пореској пријави не може се сматрати да је учињено кривично дело или прекршај из овог закона.

Чланом 238. став 2. у вези става 1. тачка 1. КЗ, прописано је да ће се одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања које има својство правног лица или предузетник, који у намери прибављања противправне имовинске користи за правно лице у коме је запослено, за друго правно лице или други субјект привредног пословања који има својство правног лица или предузетника ствара или држи недозвољене новчане, робне или друге вредносне фондове у земљи или иностранству или противправно онемогућава остваривање власничких права акционара, казнити затвором од 1 до 8 година ако је услед извршења дела прибављена имовинска корист која прелази износ од 5.000.000,00 динара.

Из налаза и мишљења Градског завода за вештачење из Београда и вештака А.М. који се налазе у списима предмета, произилази да у периоду од 01.01.1998. до 11.03.2002. године предузеће Б. а.д. није вршило наплату преко жиро рачуна нити су наплаћена средства у готовом новцу уплаћивана на жиро рачун већ у приручну благајну без доказа о уредно вођеној евиденцији наплате, као и да је о тој врсти промета вођена посебна евиденција са неистинитом назнаком предузећа на рачунима. Наведене чињенице произилазе и из исказа саслушаних сведока и делимично из одбране окривљеног М.В.

По налажењу Врховног касационог суда обзиром да је о спорном промету вођена посебна евиденција са неистинитом назнаком предузећа на рачунима и да је новац улазио у посебну благајну, а не у благајну предузећа, те да се са тим новцем пословало и углавном вршила исплата зарада, наведено показује намеру осуђеног М.В. да предузеће прибави противправну имовинску корист у виду неплаћања обавеза држави, па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца осуђеног да благајна не представља робни односно вредности фонд као битан елемент кривичног дела из члана 238. КЗ, оцењени као неосновани.

Супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца осуђеног, по налажењу Врховног касационог суда у радњама В.М. стичу се сви битни елементи кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 1. КЗ за које је побијаним пресудама оглашен кривим.

По налажењу Врховног касационог суда за постојање битних елемената кривичног дела из члана 238. став 2. у вези става 1. тачка 1. ЗКП није од значаја навођење конкретног материјално-правног прописа који је повређен противправним радњама окривљеног, нити је од значаја чињеница да је Б. а.д. извршило исправку коначног обрачуна пореза и акциза која обухвата цео период пословања који се наводи у нападнутим пресудама, а како се то неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца осуђеног В.М. указује.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгиша Ђорђевић, с.р.**